

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

สำหรับสถานการณ์การตลาดมะม่วงทั่วประเทศ พบว่า การบริโภคในประเทศ ร้อยละ 90 และส่งออกร้อยละ 10 ราคามะม่วงส่งออกพันธุ์น้ำดอกไม้เบอร์ 4 และพันธุ์สีทอง ราคาภิโกรัมละ 50-70 บาทปี 2551 ส่งออก 36,334 ตัน มูลค่า 1,428.74 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปี 2550 ร้อยละ 22.49 จากข้อมูล กรมศุลกากร พบว่า ตลาดส่งออกที่สำคัญได้แก่ ญี่ปุ่น 1,194 ตัน มูลค่า 142.46 ล้านบาท เกาหลี 365 ตัน มูลค่า 34.5 ล้านบาท สิงคโปร์ 2,735 ตัน มูลค่า 31.65 ล้านบาท ลาว 493 ตัน มูลค่า 25.82 ล้านบาท อินโดนีเซีย 517 ตัน มูลค่า 10.63 ล้านบาท จีน 184 ตัน มูลค่า 7.27 ล้านบาท ฮองกง 492 ตัน มูลค่า 6.43 ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีตลาดยุโรป และเวียดนามอีกด้วย โดยพันธุ์ที่นิยมมากคือมะม่วงน้ำดอกไม้ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดญี่ปุ่น เนื่องจากเมื่อผลสุกผิวของเปลือกมีสีเหลืองนวลถึงเหลืองทอง เนื้อสีเหลืองมีกลิ่นหอม เนื้อละเอียด มีเส้นใยค่อนข้างน้อย รสหวานเย็น ทำให้เกษตรกรจำนวนมากให้ความสนใจผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2552)

สำหรับประเทศไทยในการเพาะปลูกปี 2552 มีพื้นที่ปลูก 2.3 ล้านไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 1.72 ล้านไร่ ผลผลิตรวม 2.42 ล้านตันต่อปีผลผลิตเฉลี่ย 1,407 กิโลกรัมต่อไร่ แนวโน้มพื้นที่ปลูก ในปี 2552 ลดลงร้อยละ 9.73 แต่ผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.02 แหล่งผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ราชบุรี อุทัยธานี พิจิตร พิษณุโลก เชียงใหม่ นครราชสีมา ประจวบคีรีขันธ์ อุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร และหนองคาย พันธุ์ที่ผลิต ได้แก่ น้ำดอกไม้ เชียงเสวย ฟาลัน ไชคอนันต์ แรด หนังกกลางวัน และแก้ว โดยช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดคือเดือนพฤศจิกายน – พฤษภาคม ทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้การส่งออกมะม่วงลดลงนั้นเนื่องมาจากเทคโนโลยีการเกษตร ผู้ส่งออกหรือเจ้าของใช้ปฏิบัติกับมะม่วงภายหลังการเก็บเกี่ยวไม่ดีพอ ประกอบกับผลผลิตที่เก็บเกี่ยวจากต้นมาแล้วนั้นยังคงมีอยู่ และใช้อาหารที่สะสมเพื่อความอยู่รอด เมื่อผลผลิตผลที่ใช้สะสมหมดไป ผลผลิตนั้นก็ตายในที่สุด อย่างไรก็ตามในระหว่างนี้ผลผลิตอาจเสื่อมสภาพไปได้ เนื่องจากการเข้าทำลายของโรคและแมลง

ปัจจุบันจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนล่าง เช่นจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดอุตรดิตถ์ได้พบปัญหาในเรื่องของผลผลิตที่ไม่ได้มาตรฐานการส่งออก ปริมาณผลผลิตไม่แน่นอนและไม่เพียงพอต่อการส่งออกที่ต้องการทุกเดือนผลผลิตมีอายุเก็บรักษาสั้นโดยพบว่ามะม่วงในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกที่มีปัญหาในการเข้าทำลายของโรคและแมลงที่มากขึ้นและรุนแรงขึ้นในทุก ๆ ปี แต่พบว่าจังหวัดอุตรดิตถ์เป็นจังหวัดที่เหมาะสมเนื่องจากเป็นพื้นที่ใหม่ที่เหมาะสมที่จะปลูกมะม่วงเนื่องจากไม่มีการสะสมของโรคและแมลงที่รบกวนของต้นมะม่วงและผลผลิต และเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปลูกผลไม้แทนการทำนา ที่ทำได้แค่ปีละครั้งและเมื่อเทียบรายได้กับการปลูกมะม่วงพบว่าการทำสวนมะม่วงสามารถทำรายได้ที่มากกว่าการทำนาได้ถึง 2-3 เท่า ดังนั้นจึงมีการนำเทคโนโลยีก่อนการเก็บเกี่ยวคือการฉีดพ่นสารละลายแคลเซียม (Ca) โบรอน (B) และการห่อผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพของผลผลิต โดยการห่อผลผลไม้ด้วยวัสดุที่เหมาะสมสามารถพัฒนาคุณภาพผิวของผลไม้ลดรอยจุดรอยต่างในผลไม้ปกป้องความเสียหายของผลไม้จากนกแมลงและลดสารเคมีตกค้างจากการเกษตรส่วนการฉีด Ca-B ทางใบสามารถปรับปรุงคุณภาพผลไม้ได้ดีกว่าเมื่อเทียบกับการให้ทางดิน และลดการเสียหายของผลภายหลังการเก็บเกี่ยว ดังนั้นเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวสามารถนำไปปรับใช้ในงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นการจัดการผลผลิต และเพิ่มศักยภาพการผลิตในเชิงการค้าเพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศอีกด้วย

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้สารละลาย Ca-B ร่วมกับการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกันที่มีผลต่อคุณภาพของผลมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้สีทอง
2. เพื่อศึกษาผลของการห่อผลร่วมกับการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่างกันที่มีต่อคุณภาพผลของมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง
3. เพื่อศึกษาผลของการใช้สารละลาย Ca-B ร่วมกับการห่อผลที่มีผลคุณภาพของมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้สีทองภายใต้การเก็บรักษาที่มีอุณหภูมิต่างกัน

ความสำคัญของงานวิจัย

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองคุณภาพดี
2. เพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับเกษตรกรในการปรับปรุงคุณภาพของผลผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง

ขอบเขตของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของแคลเซียมและโบรอนที่มีต่อการปรับปรุงคุณภาพของผลผลิตและการยืดอายุการเก็บรักษาของมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในสภาพการเก็บรักษาที่อุณหภูมิแตกต่างกัน
2. เพื่อศึกษาผลของการห่อผลด้วยถุงคาร์บอนแบบบาง ห่อผลด้วยถุงหนังสือพิมพ์ และไม้ห่อผล ต่อคุณภาพของผลมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองในสภาพการเก็บรักษาที่อุณหภูมิแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาผลของสารแคลเซียม โบรอนร่วมกับการห่อผลก่อนการเก็บรักษาที่มีอุณหภูมิต่างกัน